

L'anima rovellada

El decrepit transeünt observa amb desgrat la rovellada ferralla que ara ocupa l'espai de l'antiga portalada que havia donat pas a les ara malmeses escalinates que algun desaprensiu ha malbaratat tot trencant-ne la majestuosa continuïtat amb afegits de ciment i ferro. El vell xaruc intenta assolir suficient motivació per remuntar els dos-cents cinquanta dos esglaons que l'han de dur fins l'esplanada de l'església de Santa Maria com ho ha fet quasi diàriament en el decurs de la seva dilatada existència.

S'esforça a evocar, però la traïdora memòria no li ho permet. S'esmerça per esbrinar si les seves remembrances estan fetes de somnis i al·lucinacions, però la semblança es clara, nítida, neta, intensa, les imatges s'amunteguen sense compassió. No, no ha estat cap somni, no ha estat cap al·lucinació.

Sota l'oxidada ferralla rememora la seva joventut, quan era capaç d'enfilarse per aquelles escales a tota velocitat només pel gust de fer-ho, per sentir-se fort i valent, per sentir-se ple de vida. En el record podia tornar a percebre la sensació de plenitud que l'inundava mentre remuntava aquells esglaons donant tot el que la seva vitalitat era capaç de suportar.

No volia oblidar aquell vespre en què, quasi al final de l'ascensió, extenuat per l'esforç, s'assegué en un d'aquells bancs semicirculars i blancs que incrustats en la roca es troben en els trams més amplis de la graonada. Respirava profundament, percebent els intensos aromes de la farigola dels entorns i la fetor dels pixums fermentats que algun incontinent hi havia dipositat la nit anterior. Ja fos per la falta d'alè, ja fos per la complexitat dels efluis o senzillament perquè estava esvaït, aquella tarda sofrí un breu mareig que li feu tancar els ulls i, per uns instants, el desconnectà de la realitat.

Un cop recuperat s'adonà que no estava sol, que una noia, de cos elegant i esvelt però de rostre lànguid i envellit, seia al seu costat. La dama transmetia una certa tristesa i una profunda consternació. Encuriósit es tombà per mirar-la ensems que ella és girava per mirar-lo a ell. Amb una lleugera inclinació del cap el saludà.

Dubtà uns moments abans de dirigir-li la paraula, però en veure-la tan abatuda s'animà a preguntar-li si es trobava bé. Ella, immediatament, com si fes molt temps que esperés que algú se li adrecés, començà a parlar tot responent-li que no, que no se'n trobava de bé, que li pesaven els anys i els desenganys, que només estava de pas per la ciutat que l'havia vist néixer i de la qual, possiblement, mai hauria hagut haver-se'n allunyat i, com si fes mil anys que s'ho guardava, començà a revelar-li la seva trista història. Li explicà

que de ben petita queda òrfena de pare i com que la seva mare tenia molta feina amb uns complexos afers immobiliaris l'envià a viure amb uns oncles que vivien molt lluny. Li explicà que mentre estava fora també se li morí la mare. Li explicà que per no quedar-se tan sola es casà amb un dels cosins d'aquella llunyana ciutat, però que el matrimoni fou de curta durada ja que de qui realment estava íntimament enamorada era d'un altre xicot molt poderós i influent que havia conegut de joveneta al seu poble natal. Li explicà que se separà del cosí tot tornant a Balaguer argumentant que havia ocupar-se dels afers de la família. Li explicà que res sortí com ella esperava. Li explicà que aquell xicot de la qual n'estava tant enamorada de bon principi l'ajudava i fins i tot semblava festejar-la, però que un maleït dia li digué que hi havia una altra dona i que per motius de família no podria casar-se amb ella. Li explicà que plena de ràbia i despit és tornà a casar amb un noble xicot portuguès de qui mai tampoc s'enamorà. Li explicà que des de llavors i d'això ja en fa anys, molts anys, es trobava sola, molt sola.

En aquest punt la dama arrencà a plorar, era un plor sord, sense singlots però amb uns grossos llagrimots que li queien galtes avall i arribaven a terra amb un soroll metàl·lic que el sobresaltà. La noia aturà un moment la seva narració, prengué aire, sospirà i la culminà -Soc nascuda aquí, a Balaguer, però la meva casa està derruïda, em dic Aurenbiaix i sempre que m'és permès vinc al cementiri per trobar algun dels familiars més propers, però mai he tingut sort. La meva vida ha estat plena de solitud.-

L'hagués volgut respondre i explicar-li també se'n sentia de sol, però que al costat de la sòrdida història que li acabava de narrar les seves penes serien una nimietat. Just quan volia començar a parlar s'adonà que ja no hi era, que se'n havia anant tal com havia arribat, com si s'hagués esfumat.

Per uns moments pensà que ho havia somniat i que aquella trobada i aquell diàleg només havia estat una imaginació delirant producte del mareig i l'esvaïment, però, just quan feu el gest d'incorporar-se per reprendre l'ascensió s'adonà que al terra, allà on hi havien regalimat aquelles llàgrimes, hi brillaven dues peces rodones i metàl·liques, talment com monedes antigues amb unes armes envoltades per calderes i la inscripció Comtessa d'Aurembiaix.

Sorprès, recollí les arres i les guardà a la butxaca. Des de llavors mai ha deixat de dur-les a sobre i, malgrat els anys transcorreguts, en cada ocasió en que s'apropa a l'entrada de les escalinates les palpa tot rememorant la imatge tèrbola d'aquella noia trista i pàl·lida que tant l'impressionà.

Avui, veient el desgavell del barri on havia viscut ara ja irremeiablement deformat per l'estructura metàl·licament oxidada d'un monstruós edifici, avui enyorant l'antiga portalada de pedra i les malmeses escalinates, avui percebent

els estranys aromes de forans costums, avui admetent les defallides forces, s'ha fet del tot conscient que ja mai més remuntarà els preuats esgraons per retrobar la dona dels seus somnis i retornar-li els daurats amulets què derramà.

Amb la ràbia que dóna la certesa d'un temps perdut i amb la llangüida força de braços envellits pren les preuades monedes i les llença contra el terra on, just abans d'arribar-hi, es transmuten en un líquid càlid i transparent, talment dues llàgrimes, les dues llàgrimes que, ja fa anys, molts anys, l'enyorada dama vessà.

Lentament retorna a la residència per gent gran de la que fa poc ha sortit i de la que, un cop dins, ja mai més tornarà a eixir.

El baró de la Bona Sort

Títol del treball: L'anima rovellada

Nom i cognoms: Bonaventura Baró i Xipell

Adreça postal: C/ Mont Roig N°5 1er. 25600 Balaguer (Lleida)

Telèfons de contacte: 629502300 // 973447585

Breu perfil biogràfic de l'autor del treball: Nascut a Balaguer l'any 1956, psicòleg de professió i multidisciplinari de vocació. Literàriament parlant ha col·laborat en diverses publicacions de caire tècnic i científic, s'ha auto editat la novella de ficció "Parmessano" i ha obtingut un accèssit en el premi Ziryab de narrativa breu de l'any 2013.